

KAPAYAPAAAN, NASAAN?

Ang kapayapaan ang sumasalamin sa isang maunlad na bansa. Ito ay pumapangalawa sa pagmamahalan ng bawat isa. Nakalilikha ito ng mabuting samahan ng mga mamamayan na may pagmamahalan at pagkakaisa.

Ngunit kung may galit at paghihiganti, ang kapayapaan ay nawawalang saglit. Ang pagkawala ng kapayapaan ay nangangahulugang kaguluhan na madalas ay nagdudulot ng kasawian at pagkasira ng mga ari-arian.

Pagkatapos mong basahin ang araling ito, maaari mo nang maisagawa ang sumusunod:

- natutukoy ang mga sanhi at epekto ng iba't ibang kaguluhan;
- natatalakay ang kwentong binasa;
- nakapagkukwenta ng mga suliraning pamilang.

Ano-ano ang alam mo?

Isulat ang tsek (✓) sa sagutang papel kung ang pangungusap ay tama at (✗) naman kung ito ay mali.

- _____1. Hindi nakabubuti ang pagbisita ng mga turista sa lugar na may kaguluhan.
- _____2. Ang terorismo ay isang paraan ng paghikayat ng mga turista sa bansa.
- _____3. Ang kapayapaan ang kabaligtaran ng kaguluhan.
- _____4. Makakamit ang kapayapaan sa pamamagitan ng pakikipag-away sa mga kalaban.
- _____5. Walang kapayapaan kung walang labanan.

Ihambing ang iyong sagot sa pahina 27 ng modyul.

Pag-isipan Natin

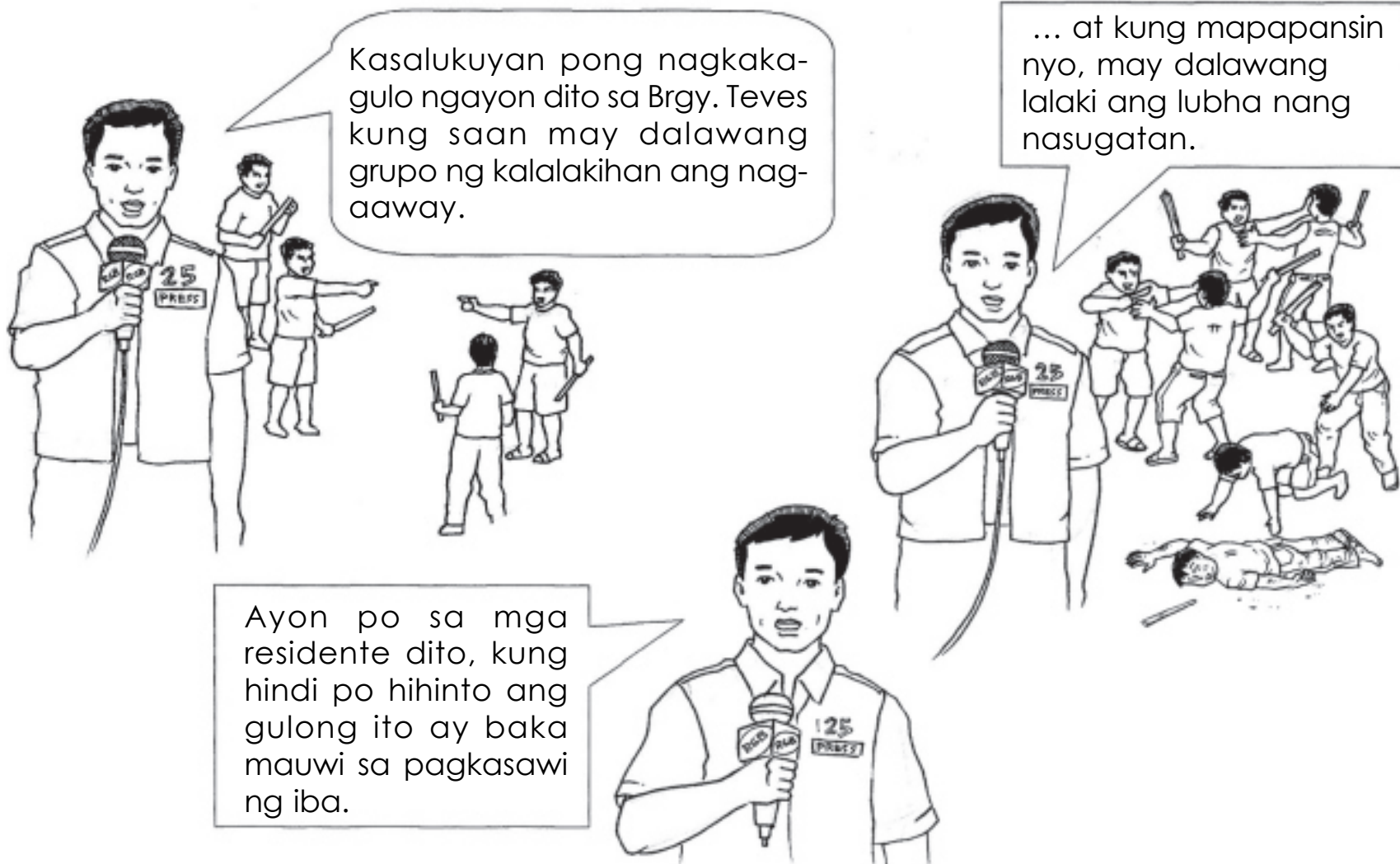

Ipahayag ang inyong saloobin sa dalawang larawan.

Basahin Natin

Basahin ang inilalahad sa balita.

Subukin Natin

Sagutin ang sumusunod na tanong. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

1. Ano ang nangyayari sa Brgy. Teves?

2. Sino-sino ang mga nag-aaway?

3. Ano ang naidulot ng away ng dalawang grupo ng kalalakihan?

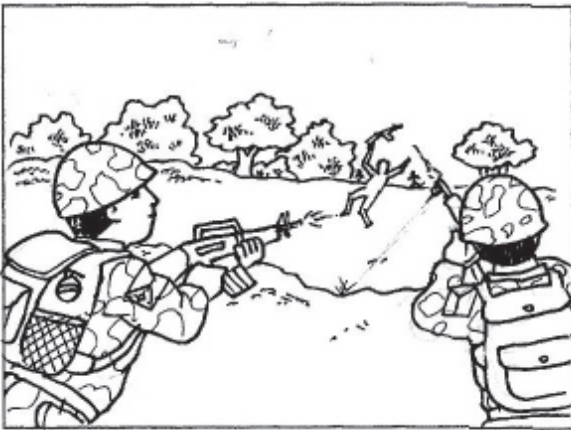
4. Ano-ano pa kaya ang pwedeng mangyari kung magpapatuloy ang ganitong sitwasyon?

Ihambing ang iyong sagot sa pahina 28.

Tandaan Natin

Ang kaguluhan ay kawalan ng kapayapaan at kaayusan sa isang lugar. Ito ay maituturing na kalamidad na gawa ng tao. Tulad ng;

Labanan ng mga sundalo ng pamahalaan at rebelde

Nagdudulot ito ng pagkasawi ng iilan sa kanila at mga inosenteng tao ay maaaring madamay.

Away ng dalawang grupo o samahan

Ang 'di pagkakaunawaan ng magkabilang panig ay nauuwi sa tensyon at away. Kalimitan, ito ang nagiging sanhi ng pagkasira ng mga ari-arian. Madalas ding nauuwi ito sa pagkasawi ng mga nag-aaway.

Pagdukot at pagtubos ng pera sa mga piling tao.

Dinudukot ng mga kriminal ang mga piling tao na kadalasan ay mula sa mga mayamang tao. Pagkatapos dukutin ay pinatutubos ng malaking halaga ng pera. Nagdulot ito ng takot sa mga tao maging sa mga turistang nais magpunta at makita ang ating bansa.

Paglaganap ng terorismo

Isang malawakang pananakot sa mga tao na kadalasan ay nauwi sa pagkasawi ng mga nakararami.

Kwentahin Natin

Sagutin ang sumusunod na tanong. Isulat ang mga sagot sa sagutang papel.

1. Sampu (10) kami sa pamilya, tatlo sa amin ay hindi sumasang-ayon sa protesta laban sa gobyerno. Pinag-aaralan ng iba ang magiging bunga ng kilos-protesta. Ilan sila?

2. Dalawa (2) sa anim (6) na kabataan ay lubhang nasugatan sa gulong nangyari sa Brgy. Valdez. Ilan sa anim na kabataan ang hindi nasugatan?

Ihambing ang iyong sagot sa pahina 28 na modyul.

Alamin natin ang iyong natutuhan

A. Isulat ang salitang TAMA sa sagutang papel kung ang ideyang isinasaad ay wasto at MALI kung taliwas.

- _____ 1. Ang pagsisiga sa tabi ng bahay ay ligtas.
- _____ 2. Ang paggamit ng paputok tulad ng plapla ay posibleng lumikha ng aksidente sa tao at ari-arian.
- _____ 3. Maaaring lumikha ng aksidente ang pagkakaroon ng singaw ang tangke ng gas.
- _____ 4. Ang upos ng sigarilyo ay maaaring pagsimulan ng sunog.
- _____ 5. Dapat tayong mag-iwan ng may sinding kandila sa malapit sa kurtina.

B. Isulat sa sagutang papel ang salitang TAMA kung tamang gawi upang maiwasan ang kalamidad na gawa ng tao at MALI kung taliwas.

- _____ 1. Iwanang nakasindi ang kandila sa altar.
- _____ 2. Bunutin ang *plug* ng koryente kapag hindi na ito gagamitin.
- _____ 3. Iwasan makipag-away sa ibang tao.
- _____ 4. Isulat sa tatlong pangungusap ang pakahulugan mo sa Mitsa ng Buhay.
- _____ 5. Siguraduhing wala na ang sindi ng upos ng sigarilyo bago ito itapon sa tamang tapunan.

Susi sa Pagwawasto

Aralin 1

Ano-ano ang alam mo? *pahina iii*

1. ✕	3. ✕	5. ✕
2. ✕	4. ✕	

Subukin Natin *pahina 5*

1. Kapabayaanan ng tao tulad ng pag-iiwan ng nakasinding kandila, kabit-kabit na koryente, pagtatapon ng upos ng sigarilyo sa damuhan.
2. Pagkatupok ng mga ari-arian, at pagkalugi sa negosyo.
Pagkasawi ng buhay ng iba.
3. Dapat tayong mag-ingat. Upang hindi humantong sa trahedya ng pagkasunog.

Kwentahin Natin *pahina 12-13*

- A. 1. 5 kilo lahat o kaya ay $5 \times 1 = 5$
2. 15

- B. 1. 8 kilo lahat
2. 13 manok lahat

Alamin natin ang iyong natutuhan *pahina 14-15*

1. Ang pagsisiga sa tabi ng bahay ay maaaring pagmulan ng sunog.
2. Ang paggamit ng kwitis, rebentador, pla-pla o anumang klase ng paputok posibleng lumikha ng aksidente sa tao at ari-arian.
3. Maaaring lumikha ng aksidente ng pagsabog at sunog dahil baka nagkaroon ng singaw ang tangke ng gas.
4. Ito ay delikado at maaaring pagmulan ng sunog.
5. Ito ay posibleng pagmulan ng sunog dahil ang mga tuyong talahib ay puwedeng maglingas kapag natapunan ng upos ng sigarilyo.

Aralin 2

Ano-ano ang alam mo? *pahina 17*

1. ✓	3. ✓	5. ✗
2. ✗	4. ✗	

Subukin Natin *pahina 20*

1. nagkakagulo
2. dalawang grupo ng kalalakihan ang nag-aaway
3. Mitsa ng Buhay

Iba-iba ang magiging sagot.

Bawat gawi lalo na ang pag-iingat sa mitsa ng buhay.

Ikaw ang mitsa ng buhay ayon sa mga ginagawa mo sa iyong kapwa.

4. Kung hindi hihinto ang gulo ay baka mauwi sa pagkasawi ng buhay ng iba

Kwentahin Natin *pahina 23*

1. 7
2. 4

Alamin natin ang iyong natutuhan *pahina 24-25*

A.	1. Mali	2. Tama	3. Tama	4. Tama	5. Mali
B.	1. Mali	2. Tama	3. Tama	4. Mali	5. Tama